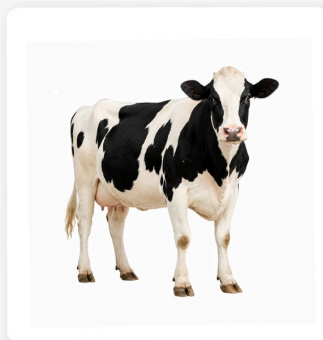
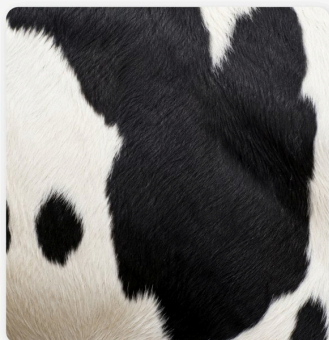

Poveži vzorce

Opazovalna aktivnost: približan vzorec ali tekstura in predmet ali žival, ki ji pripada. Del poiščete s celoto.

poveži vzorce

igre prepoznavanja & razvrščanja

V ŠKATLI

- 30 parov kartic: približan vzorec ali tekstura in celoten predmet ali žival, ki ji pripada
- vzorci, kot so živalske lise, črte, les, čipka, jeans in list
- velike kartice, približno 10 × 8,8 cm, plastificirane

ZA KOGA

Za aktivnost za mizo doma ali kratko aktivnost v domu starejših. Izvajate v dvoje ali v manjši skupini.

PRIMERNO ZA

Ko gre lažje

Ko gre srednje

Ko je dan težji

Nekaj pravil, ki pomagajo pri vsaki aktivnosti

1

Ni pravih odgovorov

Aktivnost ni preverjanje. Vsak odgovor, pogled ali nasmeh je sodelovanje.

2

Raje kratko

Deset mirnih minut je več kot ura napora. Končajte, ko je še prijetno.

3

Izberite pravi čas

Ko je vaš bližnji spočit, sit in v mirnem prostoru, pogosto dopoldne.

4

Sledite razpoloženju

Če danes ne gre, aktivnost odložite brez slabe vesti. Jutri je nov dan.

5

Pohvalite sodelovanje

Ne rezultata: »Lepo, da sva to naredila skupaj.«

6

Prilagodite aktivnost, ne osebe

Manj kartic, en korak naenkrat, vi pokažete prvi. Pravila so tu, da jih spremenite.

TRIJE NAČINI ZA VSAK DAN

Izberite način aktivnosti po današnjem dnevu

Demenca pri vsakem poteka drugače in isti človek ima boljše in slabše dni. Ob vsakem načinu je označeno, kdaj je navadno primeren: ko gre lažje, ko gre srednje ali ko je dan težji. Izberite po tem, kako je danes, in ne po diagnozi. Za vprašanja o zdravju se obrnite na osebnega zdravnika ali strokovnjaka.

Ko gre lažje

navadno pri blagi demenci

Oseba je večinoma samostojna, a pozablja nedavne dogodke, težje najde besedo ali se znajde v novem.

Kaj navadno pomaga:

Aktivnosti z več možnostmi in pogovorom, izbira, vloga tistega, ki vodi. Spoštljiv ton, nič otročjega.

Pri tej aktivnosti: izvajajte z vsemi pari, obrnjenimi navzdol kot spomin, ali z opisovanjem vzorca brez gledanja.

Ko gre srednje

navadno pri zmerni demenci

Pri vsakdanjih opravilih potrebuje več pomoči, hitreje se utruja ali zmede, lahko ponavlja vprašanja.

Kaj navadno pomaga: Manj kartic, eno navodilo naenkrat, pokazati namesto razlagati, kratke aktivnosti in veliko pohvale.

Pri tej aktivnosti: na mizi naj bodo 3–5 parov s sliko navzgor. Najprej pokažite par vi.

Ko je dan težji

navadno pri napredovali demenci

Govor je lahko zelo omejen. Najbolj štejejo občutki, glas, dotik in bližina.

Kaj navadno pomaga:

Gledanje slik, pokazati ali prijeti kartico, vi pripovedujete. Aktivnost nima cilja, dovolj je nekaj minut skupaj.

Pri tej aktivnosti: uporabite celo sliko in vzorec kot povod za dotik in gledanje: mehko, hrapavo, gladko. Brez iskanja.

10 načinov, od najlažjega do najzahtevnejšega

Pri Poveži vzorce oseba pozorno pogleda podrobnost in jo poveže s celoto: lise s kravo, zrna s kosom lesa. Težavnost določite s številom parov na mizi, zato aktivnost raste z vami. Ni treba poskusiti vseh: začnite z enim, ki se vam zdi primeren za danes.

Poglejva in potipajva

1

Ko je dan težji

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 3–5 minut

Potrebujete: 1–2 para in, če jih imate, pravi predmeti: kos lesa, čipka, jeans, list

1. Pokažite sliko celotnega predmeta in ga mirno poimenujte.
2. Ponudite pravi predmet s podobno teksturo, naj ga prime.
3. Nato pokažite kartico z vzorcem: »Poglejte, tako je od blizu.«
4. Opisujte vi: mehko, hrapavo, toplo. Odgovor ni potreben.

Namig: Dotik pogosto pove več kot slika. Izberite varne predmete brez ostrih robov.

Kateri je pravi?

2

Ko je dan težji

Ko gre srednje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 5 minut

Potrebujete: 3 pari

1. Položite eno kartico z vzorcem.
2. Ob njej položite dve celi sliki, eno pravo in eno zelo drugačno.
3. Vprašajte: »K kateri sodi?« in pokažite obe.
4. Sprejmite pogled ali pokazan prst. Par položite skupaj in ga poimenujte.

Namig: Druga slika naj bo res drugačna, na primer črte ob živali z lisami. Tako izbira ni stresna.

Trije pari

3

Ko gre srednje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 5–10 minut

Potrebujete: 3 pari z zelo različnimi vzorci

1. Cele slike položite v vrsto s sliko navzgor.
2. Kartice z vzorci dajte v kupček.
3. Prvi vzorec položite vi pod pravo sliko in povejte zakaj: »Lise, kot ima krava.«
4. Nato naj vaš bližnji položi naslednjega. Na koncu pogledjte vse pare.

Namig: Začnite z najbolj znanimi motivi, na primer živalmi, in dodajte nov par šele, ko aktivnost teče.

Več parov

4

Ko gre srednje

Ko gre lažje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 10–15 minut

Potrebujete: 6–10 parov

1. Vse kartice položite na mizo s sliko navzgor, cele slike na eno stran.
2. Vaš bližnji izbere vzorec in poišče celo sliko.
3. Ob vsakem paru povejta, po čem sta ga prepoznala.
4. Ko ostanejo trije pari, se lahko ustavite ali nadaljujete.

Namig: Število parov je vaše orodje za težavnost. Če gre težko, jih nekaj mirno umaknite.

Od blizu, od daleč

5

Ko gre srednje

Ko gre lažje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 10 minut

Potrebujete: 5–6 parov

1. Pokažite samo kartico z vzorcem in vprašajte: »Kaj bi to lahko bilo?«
2. Poslušajte ugibanja, vsa so dobrodošla.
3. Če odgovor ne pride, ponudite izbiro: »Žival ali oblačilo?«
4. Nato pokažite celo sliko in se skupaj razveselite, kdo je bil blizu.

Namig: Ugibanje brez pravilnega odgovora je sproščeno. Pohvalite dobro opazovanje, ne zadetka.

Spomin z vzorci

6

Ko gre lažje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 15 minut

Potrebujete: 6–12 parov, obrnjenih navzdol

1. Kartice premešajte in jih položite v mrežo s sliko navzdol.
2. Vsak po vrsti obrne dve kartici.
3. Če vzorec sodi k celi sliki, par obdrži. Če ne, ju obrne nazaj.
4. Izvajajte, dokler je volje, ne nujno do konca.

Namig: Za lažjo različico pustite cele slike obrnjene navzgor in obračajte le vzorce.

Opiši vzorec

7

Ko gre lažje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 10 minut

Potrebujete: 5–8 parov

1. Vzemite kartico z vzorcem, ne da jo drugi vidi.
2. Opišite jo z besedami: barve, oblike, ali je mehko ali trdo.
3. Drugi poišče celo sliko, ki ji vzorec pripada.
4. Zamenjajta vlogi, naj opisuje tudi vaš bližnji.

Namig: Iskanje pravih besed je lahko naporno. Pomagajte z vprašanjem »Je bolj gladko ali hrapavo?«

Iz narave, iz doma

8

Ko gre lažje

Ko gre srednje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 10 minut

Potrebujete: vsi pari

1. Na mizo položite dva listka: »Narava« in »Doma«.
2. Pare razvrščajte v dve skupini: lise in list k naravi, čipka in jeans k domu.
3. Za pare, ki sodijo povsod, se pogovorite in odločite skupaj.
4. Na koncu izberite en par iz vsake skupine, ki vam je najbolj všeč.

Namig: Tu ni napačne skupine. Če vaš bližnji les postavi k domu, ima prav: iz lesa je miza.

Vzorci v resničnem svetu

9

Ko gre lažje

Ko gre srednje

Kdo: vaš bližnji in vi · **Čas:** 10–15 minut

Potrebujete: 4–6 kartic z vzorci

1. Izberite nekaj kartic z vzorci.
2. Skupaj poiščite podobne vzorce v sobi ali na sprehodu: prt, pulover, lubje, list.
3. Kartico držite ob predmetu in primerjajte.
4. Pogovorite se, kje ste take vzorce videli nekoč: pri babici, v šoli, na kmetiji.

Namig: Sprehod z nalogo je lepša pot kot sprehod brez cilja. Pazite na varne poti.

Hitri par

10

Ko gre lažje

Kdo: vaš bližnji in vi ali družina · **Čas:** 10 minut

Potrebujete: 8–10 parov

1. Cele slike razprite po mizi s sliko navzgor.
2. Vodja pokaže en vzorec.
3. Kdor prvi pokaže pravo celo sliko, vzame par.
4. Vodja se zamenja po vsakih nekaj kartic.

Namig: Tekmovanje naj bo lahkotno. Z vnuki naj vaš bližnji vodi, tako ima pomembno vlogo.

Namigi za težje trenutke

Vzorca ne prepozna

Pokažite celo sliko takoj in ju položite skupaj. Namesto vprašanja povejte: »To so lise, kot jih ima krava.«

Išče predolgo

Umaknite nekaj celih slik, da ostane izbira med dvema ali tremi.

Pari se zdijo enaki

Izločite podobne vzorce, na primer dve vrsti črt, in izvajajte z zelo različnimi.

Slabo vidi podrobnosti

Izvajajte pri dobri svetlobi. Kartico podajte v roke, da jo lahko približa.

Hitro se utruji

Končajte po nekaj parih, ko še gre. Raje večkrat na teden po pet minut.

Se ne želi izvajati

Ne vztrajajte. Pustite nekaj parov na mizi, morda bodo kasneje pritegnili pogled, ali poskusite drug dan.

ZA DOMOVE STAREJŠIH IN DNEVNE CENTRE

Aktivnost v skupini

Kdo ima celo sliko?

4–8 oseb

Ko gre lažje

Ko gre srednje

Vsak dobi 2–3 cele slike. Vodja pokaže vzorec, tisti, ki ima pravo sliko, jo dvigne. Nato skupina pove, kje take vzorce srečamo.

Tipalna miza

skupina

Ko gre srednje

Ko je dan težji

Na mizo položite prave predmete s teksturami in ob njih kartice. Stanovalci tipajo in gledajo, vodja poimenuje. Brez naloge, samo raziskovanje.

Pari s prostovoljci

pari

Ko gre srednje

Ko je dan težji

Prostovoljec ali svojec in stanovalec iščeta pare med tremi karticami. Pri pozni stopnji prostovoljec položi par, stanovalec ga samo pogleda in potipa.

Več idej in brezplačnih listov za tisk

Nasveti za vsakdan z demenco, table in kartice za tisk ter vse aktivnosti Memóra.

memora.si